

Klasse > Klastips > Effectief lesgeven

ZO DOEN ZIJ HET

Frans anders aanpakken: kennis en motivatie stijgen samen

3 februari 2022 • 4 minuten lezen

Gebrekkige kennis en frisse tegenzin voor Frans, daar had leraar Nicolas Van Den Branden genoeg van. Dus zocht hij samen met de vakgroep naar een oplossing in GO! Atheneum Herzele. “De klas bouwen we om tot redactie of rechtbank, maar leerlingen moeten wel eerst door de kennispoort passeren.”

Nicolas Van Den Branden: “Tot een paar jaar geleden gaven we met de vakgroep Frans **redelijk klassiek** les. Theorie en oefeningen, daarna toets. Heel puur, maar weinig toegepast. Leerlingen rolden met hun ogen: ‘Weer werkwoorden vervoegen, waarom toch?’ Hun motivatie dook richting vriespunt. En als leraar werd je niet warm van de portie basiskennis die blijft hangen. Leerlingen blokten voor een theorietoets. Die zagen ze als een eindstation. Maar wat is een 8 waard als je tegen het einde van de rapportperiode de helft vergeten bent?”

Nicolas Van Den Branden: “We werken met tussentijdse deadlines maar zijn best streng: alleen je laagste cijfer telt.”

Motivatiemodellen lezen

“Wát je geeft, ligt grotendeels vast, hóe je het aanpakt gelukkig niet. Samen met een collega dook ik in **wetenschappelijk onderzoek** rond motivatiemodellen en leerstrategieën. Een vernieuwing mag geen ongefundeerde constructie zijn die bij de eerste kritische noot omklapt. Dan krijg je – zeker als *snotneus* – collega’s niet mee. Bovendien spring je met de toekomst van leerlingen niet lichtzinnig om.”

“Van een denkoefening ging het naar een concreet portfoliosysteem waarin kennis écht de toegangspoort naar toepassing is. De directeur en collega’s luisterden geboeid naar onze uiteenzetting. Zelfs de **meest ervaren leraar** zag de nood om onze aanpak om te denken. Ze was het trekken aan leerlingen een beetje moe. ‘Wel eerst even voorleggen aan de pedagogische begeleider’, tipte de directeur. Die keek kritisch en knikte.”

Schuifstelsel

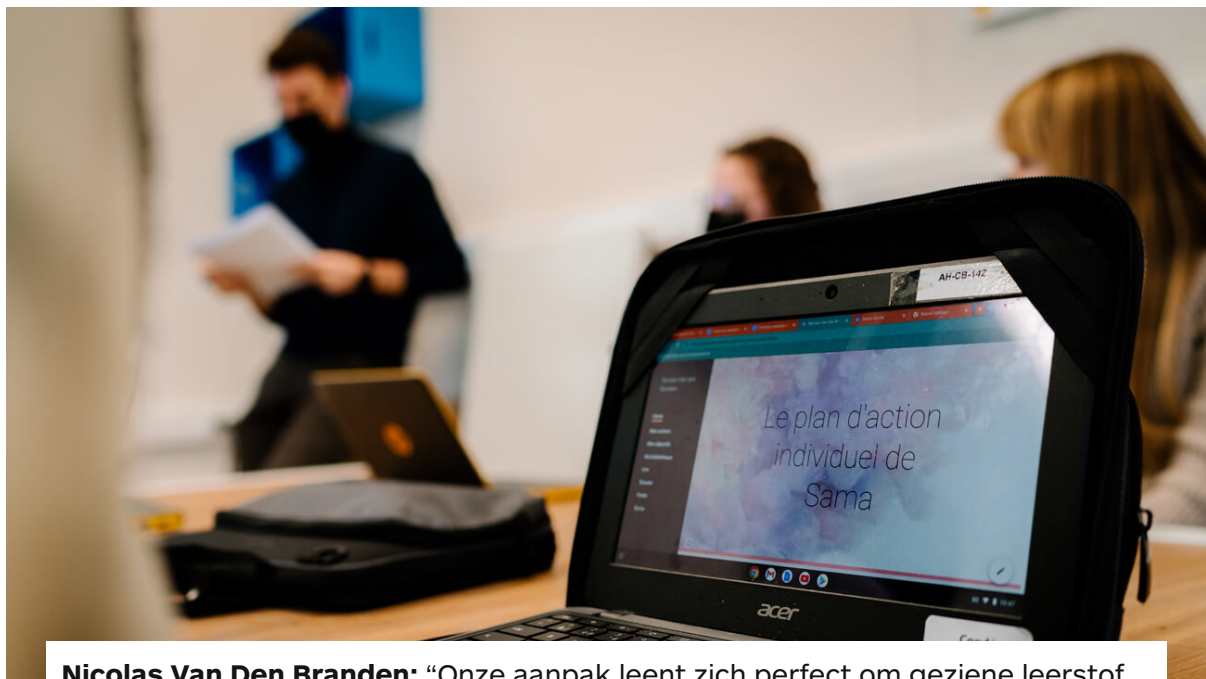
“Vandaag werken we met projecten waarbij we meteen de eindmeet tonen. Bijvoorbeeld: ‘De klas wordt een kleine redactie en over 3 weken ligt op elke bank een *gossip cover* of tekst’. Op de eerste dag zoeken we uit **welke grammatica of woordenschat** we daarvoor nodig hebben. Leerlingen ontdekken snel dat in die magazines vaak werkwoorden met uitgang *-ait*

opduiken. Daar bijten we ons in vast: je eindopdracht kan pas slagen als je de *conditionnel présent* beheerst.”

“In lees- en luisterteksten op maat, van vlogs tot literatuur, zoeken we samen wanneer de werkwoordsvorm gebruikt wordt en welke woordenschat je onder de knie moet hebben. Daarna volgen instructie, oefeningen en **een uitgebreide toets**. Leerlingen scoren geen cijfer op 10, wel 0 of 1. Een helder signaal: pas als je de theorie beheerst, schuif je door naar de creatieve toepassing. Scoor je voorlopig 0? Dan spijkeren we gericht bij. In de klas of met online oefeningen thuis.”

“Je score op die toets telt niet voor het rapport. Werkwoorden en grammatica geïsoleerd oefenen is nodig als tussenstap, maar later vul je de voorwaardelijke wijs nooit in op een liggend streepje. Daarom krijgen leerlingen pas een rapportcijfer voor hun schrijf- of spreekoefening. Die evalueren we met rubrieken (<https://www.klasse.be/251597/leerlingen-rubrics-evaluatiecriteria/>) als woordenschat, zinsbouw, grammatica en intonatie. We zijn **best streng**: alleen je laagste cijfer telt.”

© Jens Mollenvanger

Nicolas Van Den Branden: “Onze aanpak leent zich perfect om geziene leerstof te herhalen.”

Ouders en punten

“Cijfers liggen gevoelig. Als ouders ons puntensysteem voor het eerst horen, schuiven ze op hun stoelen. Tot we duiden: als je een vreemde taal bovenhaalt,

bepaalt het zwakste element hoe sterk je boodschap overkomt. Maar leerlingen krijgen van ons **meerdere kansen**. We prikken tussentijdse deadlines. Ze zijn dan niet verplicht om hun werk in te dienen, maar een voorlopige inschaling leert ze welke facetten al goed zitten. En met onze feedback kunnen ze de zwakkere onderdelen opkrikken.”

“Onze projecten hebben **veel plusjes**. Via de verleden tijd en adjectieven naar getuigenverklaringen met leraren als verdachten of via de *futur simple* naar een toekomstvisie op ecologie, veel leerlingen gaan ervoor. Bovendien lenen ze zich perfect om geziene leerstof te herhalen of op te frissen.”

De kracht van een vakgroep

“Droomt iedereen die hier afstudeert van een job waarin een mondje Frans onmisbaar is? Natuurlijk niet. Zolang hun **niveau en motivatie** maar samen stijgen. En dat ze de taal durven gebruiken op de trein naar Walibi of op reis in Normandië. Dat lijkt te lukken: via video’s tonen ze dat hun boodschappen overkomen.”

“Echo’s over onze nieuwe aanpak bereiken andere vakgroepen. Of het veel werk is, vragen ze. Zeker. We scannen elke krantentekst en ieder Netflix-fragment op zijn potentieel als lesmateriaal. En we zoeken samen hoe we OKAN-leerlingen mee in ons systeem trekken, hoe we feedback digitaal deels kunnen automatiseren. In je eentje lukt deze aanpak niet. Maar met een geweldige [vakgroep \(https://www.klasse.be/172101/vakgroep-vloek-of-zegen/\)](https://www.klasse.be/172101/vakgroep-vloek-of-zegen/) die niet bang is om materiaal en ervaringen **met elkaar en anderen te delen**, kom je ontzettend ver.”

Bart De Wilde

LEES MEER OVER

Effectief lesgeven

Klasmanagement

ONTDEK OOK:

ACTUEEL

Tim Surma: “Leraren beseffen niet hoeveel impact ze hebben”

Wiskunde wankelt bij de basis: “Sterkere vakdidactiek nodig”

Klasse Magazine: je energieleverancier in 2022-2023?

Abonneer nu

ZO DOEN ZIJ HET

Elke leraar zijn vak, ook in het basisonderwijs

SPECIALIST

Betrokken ouders, betere leerresultaten?

ACTUEEL

Leervertraging: “Zet je lestijd goed in”

Klasse.be is een officiële website van de Vlaamse overheid
uitgegeven door [Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming](#)